

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 394/2023-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Jurajom Gavalcom, advokátska kancelária, Piešťanská 3, Trnava, proti uzneseniu Okresného súdu Trnava č. k. 4 Tp 16/2023-8 z 5. mája 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 7. júla 2023 domáha vyslovenia porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 8 ods. 2 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) č. k. 4 Tp 16/2023-8 z 5. mája 2023. Požaduje ďalej, aby uznesenie okresného súdu bolo zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie. Domáha sa napokon náhrady trov konania vo výške 368,40 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených listinných dôkazov vyplýva nasledovný skutkový stav veci:

3. Uznesením Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry ČVS: PPZ-49/NKA-FVZ-2022 z 20. marca 2023 bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie pre obzvlášť závažný zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1 a 3 písm. b) a ods. 4 písm. a) Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v uznesení.

4. Uznesením Krajskej prokuratúry v Trnave (ďalej len „prokurátor“) č. k. Kv 63/22/2200-42 z 22. marca 2023 bol podľa § 425 ods. 1 Trestného poriadku zaistený majetok sťažovateľa, a to jeho podiely v obchodných spoločnostiach [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], jeho nehnuteľný majetok (spoluvlastnícke podiely) k viacerým konkrétne označeným nehnuteľnostiam, jeho konkrétne označené účty vedené v bankách a iných peňažných inštitúciách, ako aj jeho ďalší nehnuteľný a hnutel'ny majetok, ktorého je vlastníkom, vrátane majetku, ktorý nadobudne po zaistení

až do právoplatného skončenia trestného konania, s výnimkou prostriedkov a vecí, na ktoré sa podľa zákona nevzťahuje prepadnutie majetku. Zároveň sa sťažovateľovi zakázalo s majetkom nakladať.

5. Prokurátor poukázal na ustanovenia § 11 ods. 3, § 237 ods. 1 a 4 písm. a) a § 58 ods. 1 Trestného zákona, ako aj § 425 ods. 1 a § 426 ods. 1 a 2 Trestného poriadku. Dospel k záveru, že u sťažovateľa sú splnené všetky zákonné podmienky na zaistenie celého majetku. Sťažovateľ je trestne stíhaný za obzvlášť závažný zločin, ktorým bola spôsobená škoda veľkého rozsahu a vzhľadom na zákonom stanovenú trestnú sadzbu sa v prípade uznania viny dá očakávať uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody. Z dokazovania vyplývajú okolnosti trestného činu a pomery sťažovateľa predpokladané v ustanovení § 58 ods. 1 Trestného zákona pre uloženie trestu prepadnutia majetku. Sťažovateľovi sa kladie za vinu zámerné zneužitie postavenia v rámci štruktúry Slovenského pozemkového fondu (ďalej len „SPF“), keď mal ako člen organizovanej skupiny v rozpore so zásadou hospodárnosti, účelnosti a zákonnosti použitia majetku štátu cielene postupovať tak, aby bol sofistikovaným spôsobom vyvedený vopred vytypovaný majetok Slovenskej republiky vhodný spravidla na konkrétne podnikateľské využitie do dispozície súkromných osôb, a to vytvorením zdania dôvodnosti reštitučného nároku, pričom mal byť významným článkom mechanizmu, do ktorého boli zapojené osoby z viacerých úrovní SPF vrátane štatutárnych zástupcov, ako aj osoby pôsobiace mimo SPF, pričom trestným činom mala byť spôsobená škoda vo výške 2 223 032,19 eur, ktorá ďaleko presahuje sumu škody veľkého rozsahu. Z dokazovania tiež vyplynuli také pomery sťažovateľa, ktoré *prima facie* nezodpovedajú bežným príjmom zamestnanca vo verejnom sektore. V rámci domovej prehliadky bolo napríklad zistené, že užíva luxusnú nehnuteľnosť a motorové vozidla prémiových značiek evidované na iné osoby. Z obsahu komunikácie v jeho mobilnom telefóne (napr. navrhoval presne nestotožnenej osobe ženského pohlavia vycestovanie lietadlom do Francúzska z dôvodu nedostupnosti ňou uvedených topánok na domácom trhu) možno tiež dôvodne usudzovať, že disponuje zdrojmi, ktoré mu umožňujú viesť nákladný životný štýl. V danom štádiu konania bol identifikovaný majetok uvedený vo výrokovvej časti uznesenia, ktorý je vo vlastníctve sťažovateľa. Do zisteného majetku nebola osobitne zahrnutá finančná hotovosť vo výške 35 600 eur zaistená pri domovej prehliadke, keďže táto je predmetom už predchádzajúceho zaistenia v rámci domovej prehliadky. Bez ohľadu na to je potrebné zdôrazniť, že špecifikovaný bol iba majetok zaistený do vydania tohto uznesenia, avšak zaistenie sa vzťahuje aj na ostatný (dosiaľ neidentifikovaný) majetok sťažovateľa vrátane majetku, ktorý nadobudne po zaistení.

6. Sťažovateľ proti uvedenému rozhodnutiu prokurátora podal sťažnosť, ktorú odôvodnil cestou obhajcu okrem iného tým, že zaistenie majetku v zmysle § 425 ods. 1 Trestného poriadku je v prípadoch uvedených v ustanovení § 58 ods. 1 Trestného zákona fakultatívne, pričom iba samotný fakt, že obvinený je stíhaný pre niektorý z trestných činov uvedených v ustanovení § 58 ods. 1 Trestného zákona, nemôže byť dôvodom na zaistenie jeho majetku, pretože je nutné prihliadnúť aj na okolnosti prípadu. Prokurátor opomenul vykonať dôsledné šetrenie majetku sťažovateľa, čo vyplýva najmä z nasledovných skutočností:

6.1. Boli mu zaistené obchodné podiely v obchodných spoločnostiach [REDACTED], a [REDACTED], ktoré však nevlastní.

6.2. V súvislosti so zaistením osobného účtu v obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], poukazuje na to, že ide o legálne príjmy slúžiace na uspokojovanie jeho životných potrieb, ako aj potrieb jeho rodiny (vrátane dvoch detí odkázaných na výživu), pričom z tohto účtu sú financované základné peňažné potreby rodiny sťažovateľa. Tvrdenia prokurátora, podľa ktorých príjmy a životný štandard sťažovateľa nezodpovedajú príjmom zamestnanca vo verejnom sektore, nie sú pravdivé. Sťažovateľ mal za posledných 10 rokov príjem v zmysle daňových priznaní cca 500 000 eur, pričom jeho živnosť nesúvisela a nebola ani v rozpore s jeho prácou vo verejnom sektore. Otec sťažovateľa, resp. rodina sťažovateľa, patrili k podnikateľom v oblasti cukrovarníctva, resp. v poľnohospodárstve a v kovovýrobe, pričom otec sťažovateľa bol členom štatutárnych orgánov významných spoločností, z čoho plynuli nemalé príjmy de facto celej rodine, a stabilný je aj príjem manželky sťažovateľa. Nehnuteľnosť, v ktorej sťažovateľ býva, je majetkom firmy jeho otca, bola skolaudovaná v roku 1994 a prebehli v nej dve rekonštrukcie z majetku otca sťažovateľa, resp. rodiny, pričom rozhodne nejde o luxusnú nehnuteľnosť. Motorové vozidlá, ktoré sťažovateľ užíva, sú vozidlami strednej triedy (nie teda luxusnými) vo veku 6 a 10 rokov. Prísľub cesty do zahraničia pre neznámu osobu ženského pohlavia nebol myslený vážne, išlo o komunikáciu cez zoznamku. Peňažná hotovosť zaistená pri prehliadke domu tvorí legálny príjem sťažovateľa (ide o peniaze určené na platbu za rekonštrukčné práce, ktoré pochádzajú od otca sťažovateľa vo výške 10 000 eur a zvyšných 25 600 eur si sťažovateľ postupne vyberal z účtu v čiastkach 1 000 až 1 200 eur mesačne, ako o tom svedčí výpis z účtu).

6.3. Podľa názoru sťažovateľa uznesenie prokurátora nezodpovedá požiadavkám v zmysle § 176 ods. 1 písm. d) a ods. 2 Trestného poriadku a je v rozpore s čl. 6 ods. 1 dohovoru, pričom aj ústavný súd konštatuje, že súčasťou práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je také odôvodnenie rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo podstatné otázky. Všeobecný súd (prokurátor) nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania, je však povinný na procesné úkony účastníka konania reagovať primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom.

7. Z uznesenia okresného súdu č. k. 4 Tp 16/2023-8 z 5. mája 2023 vyplýva, že ním na základe riadneho opravného prostriedku sťažovateľa bolo podľa § 194 ods. 1 a 2 Trestného poriadku zrušené uznesenie prokurátora č. k. Kv 63/22/2200-42 z 22. marca 2023 v časti zaistenia obchodného podielu sťažovateľa v obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], ako aj v časti zaistenia osobného dôchodkového účtu sťažovateľa vedeného v obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ]. Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku bola sťažnosť vo zvyšnej časti zamietnutá. Uznesenie bolo sťažovateľovi doručené 30. mája 2023 a jeho obhajcovi 22. mája 2023.

7.1. Podľa názoru okresného súdu sťažnosť podanú sťažovateľom je potrebné považovať za čiastočne dôvodnú, a to čo sa týka zaistenia obchodného podielu sťažovateľa v obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], ako aj zaistenia osobného dôchodkového účtu sťažovateľa v obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ]. Ohľadom týchto častí majetku sa treba v podstate stotožniť s námietkami sťažovateľa vyplývajúcimi z jeho riadneho opravného prostriedku.

7.2. Pokiaľ ide o zvyšnú časť sťažnosti (teda nad rámec vyplývajúci z bodu 7), v prvom rade poukázal na sofistikovaný charakter stíhaného skutku, ako aj na škodu presahujúcu 2 000 000 eur,

hoci tieto skutočnosti nesmú byť jediným dôvodom na zaistenie majetku v prípadoch, keď je uloženie trestu prepadnutia majetku v zmysle § 58 ods. 1 Trestného poriadku fakultatívne. Argumentácia prokurátora bola v zásade správna, ale musí byť doplnená najmä v tom smere, že masa zaisteného majetku sťažovateľa nie je v očividnom nepomere v jeho neprospech vzhľadom na charakter stíhaného skutku. Sťažovateľovi boli zaistené peňažné prostriedky v bankách v celkovej hodnote cca 56 000 eur. V prípade nehnuteľností ide najmä o pozemky evidované ako orná pôda, resp. zastavané plochy a byt v bezpodielovom spoluvlastníctve sťažovateľa a jeho manželky. Sťažovateľ aj podľa vlastných obhajobných námietok využíva z podstatnej časti majetok evidovaný na jemu blízke osoby, ktorý preto touto formou nie je možné postihnúť. Na druhej strane nie je potom namieste argumentovať rizikom materiálnej chudoby sťažovateľa a jeho blízkych osôb (tým skôr, že správa zaisteného majetku pamätá aj na nakladanie s takto zaisteným majetkom).

7.3. V súvislosti s otázkou, či sťažovateľovi hrozí uloženie trestu prepadnutia majetku, okresný súd zdôraznil, že musí ísť o riziko, nie o pravdepodobnosť, či dokonca istotu uloženia takéhoto trestu, keďže trestné konanie je v počiatkovej fáze. Podľa predbežne zabezpečených dôkazov mal byť sťažovateľ aktívny v trestnej činnosti dlhodobo, na jej páchanie mal zneužiť nielen svoje postavenie a skúsenosti, vedomosti a pôsobenie vo verejnom sektore, ale mal trestnú činnosť páchať viacerými formami (pôsobením na svedkov, zaujímaním sa o stav dotknutých v konaní, či dokonca konaním zrejme smerujúcim k utajeniu vlastnej činnosti, ktoré nemuselo byť nevyhnutne kolúzneho charakteru), pričom na uvedené mal používať viaceré formy, ktoré nepochybne museli byť vopred dôsledne premyslené.

7.4. Pokiaľ ide o životný štandard sťažovateľa, ktorý mal byť aj podľa vyjadrenia obhajoby vysoký, tento fakt nemá pre stav konania zatiaľ žiadnu relevanciu. Túto by mal iba v prípade, ak by masa zaisteného majetku vysoko prevyšovala hodnotu vyčíslennej škody, čo sa však v predmetnej veci nestalo, alebo v prípade, ak by bolo preukázané, že dôvod vysokého životného štandardu je príjem z nelegálnej činnosti, ktorý záver je v danej etape zjavne nepodložený. Neobstojí ani argument osobných a rodinných pomerov, keďže tento z pohľadu okresného súdu nekreuje akýsi dôvod hodný osobitného zreteľa v prospech sťažovateľa, pretože rodinné a majetkové zázemie obvineného je javom obvyklým.

7.5. Rovnako neobstojí argument, podľa ktorého prokurátor nesplnil povinnosť riadne zisťovať majetkové pomery sťažovateľa, pretože zistenie týchto pomerov je obsahom celého zväzku č. VIII vyšetrovacieho spisu na č. I. 3466A až 3772.

7.6. Čo sa týka namietanej nedostatočnosti odôvodnenia uznesenia prokurátora z hľadiska vysporiadania sa s existenciou dôvodnej obavy, že výkon trestu prepadnutia majetku bude zmarený alebo sťažený, okresný súd uviedol, že sťažovateľ tento majetok užíva. „Súd akceptuje v tomto rozsahu stav dokazovania, vzhľadom na stav konania, avšak vyslovuje jednoznačný názor, že v prípade budúceho konania o zrušení alebo zúžení zaistenia majetku musia OČTK zistiť aspoň približnú cenu zaisteného majetku pre jednotlivé položky vrátane nehnuteľností a ak argumentujú rizikom scudzenia majetku, podrobným popisom majetku scudzeného pred zaistením majetku aj s údajmi o cenách a zmluvných stranách, vrátane preukázania dôvodov, prečo by malo ísť o prevody majetku mimo rámca štandardného obchodného styku. Nateraz však súd vychádza z obdobného záveru ako v prípade väzobných vecí, t.j. prihliadnuc na počiatkovú fázu vyšetrovania po vznesení obvinení. Opakovane tiež poukazuje na fakt, že preukázanie úmyslu sťažiť výkon trestu

alebo scudziť majetok nie je nevyhnutnou podmienkou pre zaistenie majetku (viď komentár vyššie), avšak takéto riziko logicky môže daný postup samostatne alebo spoločne s inými skutočnosťami odôvodňovať.“

7.7. K námietke sťažovateľa o povinnosti okresného súdu vyjadriť sa k ním formulovaným skutkovým a právnym otázkam zdôraznil, že takáto povinnosť pred rozhodovaním v merite veci neexistuje. Ani vtedy však nie je nutné dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, resp. dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.

II.

Argumentácia sťažovateľa

8. Zaistením majetku sťažovateľa na základe súdneho rozhodnutia došlo k obmedzeniu jeho vlastníckeho práva chráneného čl. 20 ods. 1 ústavy, pretože podstatným prvkom tohto práva je aj možnosť majetok právne ovládať.

9. Okresný súd nevysvetlil, prečo v prípade sťažovateľa je možné očakávať uloženie trestu prepadnutia majetku, hoci práve opak bol základnou argumentáciou sťažovateľa v riadnom opravnom prostriedku proti uzneseniu prokurátora. Ustanovenie § 425 ods. 1 Trestného poriadku má fakultatívny charakter a musia byť splnené podmienky na to, aby bol majetok obvineného zaistený, pričom je na zvážení orgánu rozhodujúceho o zaistení, či ho nariadi alebo nie. Len samotná skutočnosť, že proti obvinenému sa vedie trestné stíhanie pre niektorý z trestných činov, za ktoré je možné trest prepadnutia majetku podľa čl. 58 ods. 1 Trestného zákona, nemôže byť dôvodom zaistenia majetku. V konkrétnom prípade je preto vždy potrebné zhodnotiť všetky dôležité okolnosti veci z pohľadu ustanovení § 34 a § 58 ods. 1 Trestného zákona.

10. Okresný súd v súlade s uvedeným mal vo svojom uznesení uviesť, na základe akých dôkazov, akých skutkových zistení a akých úvah dospel k záveru o tom, že v prípade sťažovateľa treba uloženie trestu prepadnutia majetku očakávať, ale aj vysvetliť, aké právne úvahy viedli k takémuto záveru. Okresný súd tak neurobil, pričom uvádza, že vychádza z obdobného záveru, ako v prípade väzobných vecí, avšak sťažovateľ nevie, aký má byť záver v prípade väzobných trestných vecí, keď navyše v jeho prípade o väzobnú trestnú vec ani nejde.

11. Závery okresného súdu dostatočne neodôvodňujú, prečo bolo potrebné očakávať uloženie trestu prepadnutia majetku. Sťažovateľ pritom upozorňuje, že zákon vyžaduje, že je potrebné (treba) očakávať uloženie trestu prepadnutia majetku, teda nie to, že je možné očakávať uloženie trestu prepadnutia majetku.

12. Okresný súd nezohľadnil ani skutočnosť, že zaistenie majetku sťažovateľa podľa § 425 ods. 1 Trestného poriadku je v zrejmom rozpore s nárokom poškodených na náhradu škody a účelom zaistenia nároku poškodených na náhradu škody, čiže s účelom trestného konania, ktorým je aj náhrada škody, a nie obohatenie štátu na úkor poškodených.

13. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ tvrdí, že okresný súd pri zaistení majetku podľa § 425 ods. 1 Trestného poriadku vykladal toto zákonné ustanovenie v rozpore s jeho účelom, resp. neposkytol uspokojivú odpoveď na otázky podstatné pre zaistenie majetku sťažovateľa v trestnom konaní.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

14. Ústavnú sťažnosť je potrebné z časti považovať za neprípustnú a v prevažujúcej časti za zjavne neopodstatnenú.

15. Ako neprípustná sa javí námietka sťažovateľa, podľa ktorej okresný súd nezohľadnil, že zaistenie majetku sťažovateľa podľa § 425 ods. 1 Trestného poriadku je v zrejmom rozpore s nárokom poškodených na náhradu škody a účelom zaistenia nároku poškodených na náhradu škody, teda s účelom trestného konania, ktorým je aj náhrada škody, a nie obohatenie štátu na úkor poškodených (pozri bod 12).

16. Podľa § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

17. Podľa § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie ústavnej sťažnosti pre jej neprípustnosť, ak sťažovateľ preukáže, že nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

18. Ústavný súd konštatuje, že hoci sťažovateľ proti uzneseniu prokurátora o zaistení majetku podal sťažnosť ako riadny opravný prostriedok, avšak uvedený argument v nej neuplatnil, a to aj napriek tomu, že ani prokurátor sa touto otázkou nezaoberal a nevysporiadal. Z formálneho hľadiska preto platí, že sťažovateľ síce riadny opravný prostriedok podal, avšak z materiálneho hľadiska vzaté v ňom uvedenú námietku neuplatnil, čo vedie k záveru o neprípustnosti tejto časti (tejto námietky) ústavnej sťažnosti. K tomu treba ešte dodať, že sťažovateľ ani len netvrdil (tým menej preukazoval), že uvedenú námietku v sťažnosti podanej proti uzneseniu prokurátora neuplatnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa. V dôsledku tejto skutočnosti ani neprichádzal do úvahy prípadný možný postup ústavného súdu podľa § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

19. Ostatné námietky sťažovateľa (pozri body 8 až 11 a 13) treba považovať za zjavne neopodstatnené, a preto ich ústavný súd odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

20. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

21. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž

nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

22. Možno súhlasiť s názorom sťažovateľa, podľa ktorého zaistením jeho majetku na základe súdneho rozhodnutia došlo k zásahu do jeho vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy (a to obmedzením tohto práva), pretože podstatným jeho prvkom je aj možnosť majetok právne ovládať (pozri bod 8).

23. Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ nežiada vysloviť porušenie čl. 20 ods. 1 ústavy, nemá tento (inak správny) názor pre posúdenie veci relevanciu. Nie je teda potrebné posudzovať, či v okolnostiach prípadu došlo alebo nedošlo k porušeniu čl. 20 ods. 1 ústavy, pretože ide len o súčasť jeho právnej argumentácie (uvedenej v odôvodnení), ktorá sa nepremietla do petitu ústavnej sťažnosti.

24. Sťažovateľ ďalej tvrdí, že okresný súd nevysvetlil, prečo v jeho prípade bolo možné očakávať uloženie trestu prepadnutia majetku, hoci to v riadnom opravnom prostriedku proti uzneseniu prokurátora namietal (pozri body 9 až 11 a 13).

25. Okresný súd v súvislosti s otázkou, či sťažovateľovi hrozí uloženie trestu prepadnutia majetku, konštatoval, že postačí iba riziko, nie je teda potrebná pravdepodobnosť, či dokonca istota v tom, že trest prepadnutia majetku hrozí, keďže trestné konanie je v počiatkovej fáze (pozri bod 13).

26. Na základe uvedeného možno z pohľadu ústavného súdu konštatovať, že tvrdenie sťažovateľa, podľa ktorého okresný súd nevysvetlil, prečo bolo možné v prípade sťažovateľa očakávať uloženie trestu prepadnutia majetku, nezodpovedá skutočnosti. Okresný súd svoj záver o očakávateľnom uložení trestu prepadnutia majetku konkrétne zdôvodnil už uvedeným spôsobom.

27. Pokiaľ sťažovateľ uplatnenú argumentáciu okresného súdu nepovažoval za akceptovateľnú, mal uviesť konkrétne výhrady, a to či už proti skutkovým konštatovaniam, ku ktorým okresný súd dospel, alebo proti právnej relevantnosti okresným súdom konštatovaných skutočností vo vzťahu k posudzovaniu očakávateľnosti (rizika) uloženia trestu prepadnutia majetku. Sťažovateľ napriek tomu takto nepostupoval, žiadne konkrétne výhrady vo vzťahu k argumentácii okresného súdu neuviedol. Namiesto toho tvrdí (v rozpore so skutočnosťou, ako je to už konštatované), že okresný súd svoj záver o očakávateľnosti uloženia trestu prepadnutia majetku nevysvetlil. Inými slovami, z pohľadu ústavného súdu absentuje akákoľvek relevantná protiargumentácia zo strany sťažovateľa, na základe ktorej by bolo možné správnosť záverov okresného súdu v danej otázke preskúmať. K tomu treba dodať, že vyslovené závery okresného súdu sa *prima facie* nejavia ako arbitrárne či ako zjavne neodôvodnené.

28. Vo vzťahu k námietke sťažovateľa, podľa ktorej okresný súd neadekvátne vychádzal z bližšie nedefinovaného „obdobného“ záveru ako v prípade väzobných vecí (pozri bod 7.6), treba uviesť, že

toto stanovisko okresného súdu sa týka riešenia otázky, či existovala dôvodná obava, že by výkon trestu prepadnutia majetku bol zo strany sťažovateľa zmarený alebo sťažený. Ide teda o argumentáciu okresného súdu týkajúcu sa inej otázky (nie teda otázky, či treba očakávať uloženie trestu prepadnutia majetku sťažovateľovi). Táto časť námietky sa preto javí ako právne irelevantná, a to tým viac, že súčasné znenie ustanovenia § 425 ods. 1 Trestného poriadku už neobsahuje ako jednu z podmienok zaistenia výkonu trestu prepadnutia majetku obavu, že výkon tohto trestu bude zmarený alebo sťažený.

29. Napokon ústavný súd považuje za potrebné konštatovať zjavnú neopodstatnenosť namietaného porušenia čl. 8 ods. 2 listiny.

30. Podľa čl. 8 ods. 2 listiny nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak než z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len preto, že nie je schopný dodržať zmluvný záväzok.

31. Zo skutkovej a právnej argumentácie sťažovateľa ani len náznakom nevyplýva, v čom vidí porušenie uvedeného ustanovenia. Ako sám konštatuje, väzobne stíhaný nie je a otázkou zákonnosti trestného stíhania vedeného voči nemu sa nijako nezaobrá.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. augusta 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu